

सहायक अनुदानाच्या जलद संवितरण व
संनियंत्रणासाठी आहरण व संवितरण
अधिकारी यांना “आभासी वैयक्तिक ठेव
लेखा” प्रशासक (VPDA) घोषित
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : विसउस/का-४(अर्थ)/आ.वै.ठे.ले./२०२५-२६/प्र.क्र.५४२

जी.टी.हॉस्पिटल कॉम्प्लेक्स, ८ वा मजला,

लो.टि.मार्ग, मुंबई-४००००१.

दिनांक : ०९/०७/२०२५

वाचा :- शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक संकिर्ण-२०२३/प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा-५, दि.१४.०२.२०२४

प्रस्तावना :-

वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. संकिर्ण २०२३/प्र.क्र.११०/२०२३/कोषा प्रशा ५, दि.१४ फेब्रुवारी २०२४ नुसार आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना आणि अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकाऱ्यांना म.को.नि. नमुना क्र. ४४ देयकांद्वारे राज्याच्या एकत्रित निधीतून २७-लहान बांधकामे, ३१- सहायक अनुदान (वेतनेतर), ३३- अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरिता अनुदान, ५०- इतर खर्च, ५३- मोठी बांधकामे आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत आहरित केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा (Virtual Personal Deposit Account-VPDA) ही व्यवस्था व कार्यपद्धती लागू करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. सदर शासन निर्णयामधील ११.१ मधील तरतूदीनुसार राज्याच्या एकत्रित निधीतून आहरित केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी क्षेत्रीय आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांना आणि अन्य अशासकीय कार्यान्वयन प्राधिकाऱ्यांना वित्त विभागाच्या सहमतीने आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक म्हणून घोषित करण्यासाठी संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग सक्षम असतील त्यानुसार अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाच्या अधिनस्त वित्तीय सल्लागार व उपसचिव कार्यालयातील आहरण व संवितरण अधिकारी यांना “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक” (VPDA) म्हणून घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

या विभागाच्या अधिनस्त वित्तीय सल्लागार व उपसचिव कार्यालयातील लेखा अधिकारी तथा आहरण व संवितरण अधिकारी क्रमांक ७१०१००५३६१ यांना म.को.नि.नमुना क्रमांक ४४ या नमुन्यातील देयकांद्वारे २७-लहान बांधकामे, ३१- सहायक अनुदान (वेतनेतर), ३३-अर्थसहाय्य, ३५-भांडवली मत्तेच्या निर्मितीकरिता अनुदान, ५०- इतर खर्च, ५२, यंत्रसामग्री, ५३- मोठी बांधकामे आणि वित्त विभागाद्वारे वेळोवेळी घोषित करण्यात येतील अशा अन्य उद्देश शीर्ष (Object Head) अंतर्गत राज्याच्या एकत्रित निधीतून आहरित केल्या जाणाऱ्या सहायक अनुदानाच्या निधीचा विनियोग करण्यासाठी “आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक” (VPDA) म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

आभासी वैयक्तिक ठेव लेखा प्रशासक यांनी संदर्भाधिन शासन निर्णय तसेच या अनुषंगाने वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करणे आवश्यक राहिल.

सदरह मान्यता महालेखापाल(ले.व अ.)कार्यालयाने नमूद केलेल्या खालील अटी व शर्तीच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.

- १) The said VPDA shall be subject to Audit.
- २) The Administrator shall ensure that all rules, regulations, terms and conditions of the relevant GR have been followed in respect of the said VPDA.
- ३) No amount shall be transferred to the VPDA to avoid lapse of fund.

- ४) VPDA is applicable only for the State scheme and not for Central sector and centrally sponsored scheme.
- ५) The Receipt to the said VPDA shall be only such grants drawn under MTR as per the Finance Department GR dated १४.०२.२०२४ No amount under Capital Heads or Loan heads of expenditure shall be transferred to VPDA. The Administrator shall timely submit the Utilisation Certificate after incurring expenditure from the VPDA.
- ६) The Expenditure from the VPDA shall be as per the Sanction order of the respective Grant.
- ७) The unspent balances under the VPDA shall be credited back to the Consolidated Fund after completion of one year from the date of drawl of the funds/date of credit of amount to the VPDA or the timeline mentioned in the sanction order, whichever is earlier.
- ८) The Administrator with the District Treasury Officer shall reconcile the balances under the VPDA at the end of every calendar month.
- ९) The balances shall be reconciled with the A.G. office and the Treasury Officer shall submit the Balance Certificate to A.G. office for confirmation of their balances in the books of A.G. at the end of the Financial Year.
- १०) All the conditions/instructions in the Finance Department G.R. No. संकिर्ण/२०२३/प्र.क्र.११०/ २०२३/कोषा प्रशा-५, दि.१४.०२.२०२४ shall be followed.
- ११) All Rules including Rule ४९५ of Maharashtra Treasure Rules, १९६८ shall be applicable to the VPDA.

सदर शासन निर्णय वित्त विभाग/कोषा प्रशा-५ अनौपचारिक संदर्भ क्र. १७५/२०२५ दि. २८.०४.२०२५ व कार्यासन व्यय-१० अनौपचारिक संदर्भ क्र. २२६/व्यय-१० दि. २१.०४.२०२५ अन्वये तसेच महालेखाकार कार्यालय यांनी अनौपचारिक संदर्भ क्र. ११२ दि. ०५.०९.२०२४ व संदर्भ क्र. ५५ दि. १३.०६.२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२५०७०९१४३४०६२८०६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भगवान दत्तात्रय घाडगे)
वित्तीय सल्लागार व उप सचिव

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव.
३. मा. मंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण यांचे खाजगी सचिव.
४. मा. मंत्री, वित्त यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. विरोधी पक्ष नेते (विधानसभा, विधानपरिषद)
६. मा. राज्यमंत्री, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण, यांचे खाजगी सचिव.
७. मा. मंत्री / राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव.
८. मा. महालेखाकार, महालेखापाल कार्यालय, मुंबई / नागपूर
९. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महा संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
१०. मुख्यसचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.

११. अपरमुख्य सचिव, (वित्त) महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
१२. प्रधान सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग.
१३. संचालक, संचालनालय लेखा व कोषागारे, मुंबई.
१४. अधिदान व लेखा अधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, मुंबई.
१५. सर्व विभागीय आयुक्त.
१६. सर्व जिल्हाधिकारी,
१७. नियंत्रक शिधावाटप व संचालक नागरी पुरवठा, मुंबई.
१८. सर्व उप आयुक्त (पुरवठा),
१९. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
२०. सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी / सर्व अन्नधान्य वितरणअधिकारी,
२१. सर्व उपनियंत्रक (शिधावाटप) कार्यालये.
२२. सर्व सहसचिव/उपसचिव, अ.ना.पु. व ग्रा.सं.विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२३. निवडनस्ती.